

ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

«Για να μπορέσει ένας θρησκευτικός θεσμός ή ένα κράτος να επιβιώσει επί μακρόν είναι ουσιώδες να επαναφέρεται συχνά στη συστατική αρχή του».

Niccolo Machiavelli, Λόγος στην Πρώτη Δεκάδα του Titus Livius, III, 1

«Τους ανθρώπους δια τούτο απόλλυσθαι, ότι ου δύνανται την αρχήν τω τέλει προσάψαι».

[«Οι άνθρωποι γι' αυτό χάνονται, γιατί δεν μπορούν να συνδέσουν την αρχή στο τέλος»].

Αλκμαίων, 24 B2 DK

Για κάθε πράγμα που γεννιέται και υπάρχει στον κόσμο, ο Χρόνος έχει έναν αδήριτο ρυθμό: γέννηση, αύξηση, ακμή, παρακμή, θάνατος. Ο ρυθμός παραλλάσσει, αλλά δεν ακυρώνεται. Μπορεί η ακμή να είναι ισχυρή, η παρακμή ήπια και ο θάνατος ήρεμος. Ή να έχει το πράγμα μια αναιμική ακμή, μια παρατεταμένη, οδυνηρή παρακμή και ένα φρικτό θάνατο. Ή μπορεί κάτι να συλληφθεί στραβά, να γεννηθεί ένα έκτρωμα, οπότε προχωράει παραμορφωμένο χωρίς ακμή στην ομαλότερη ή σκληρότερη εξαφάνισή του.

Να ακυρωθεί η ροή και ο ρυθμός του χρόνου είναι αδύνατον. Δυνατόν είναι να ανανεώσει κάτι τη ζωή του, να αναγεννηθεί. Και τότε ο χρόνος ξαναρχίζει να τρέχει. Έτσι τα πράγματα

διαρκούν, όσο διαρκούν: διαρκώς ανανεούμενα. Ειδάλλως πεθαίνουν. Και όσο αντιστέκονται στο άνυσμα του χρόνου, τόσο χειρότερα πεθαίνουν.

Τα άτομα δεν μπορούν να συνάψουν την αρχή στο τέλος τους, κι έτσι χάνονται. Οι θεσμοί και τα συστήματα των ανθρώπων όμως μπορούν, κι έτσι αναζωογονούνται.

Κάθε υγιής κοινωνία φροντίζει για μια συνεχή ανανέωση. Δεν αφήνει θεσμούς, δομές, νόμους και κανόνες να αποστεωθούν και να την αποξεράνουν. Όλα αυτά είναι μέσα για να κρατιέται η κοινωνία ζωντανή και με υψηλό δυναμικό. Δεν αφήνουμε ποτέ τα μέσα να ακυρώνουν τους σκοπούς για τους οποίους τα επινοούμε και τα επιλέγουμε. Στην πρώτη διαπιστούμενη ή επαπειλούμενη δυσαρμονία αλλάζουμε τα μέσα, δεν εγκαταλείπουμε η τροποποιούμε τους σκοπούς. Τα εργαλεία όταν σκουριάσουν τα πετάμε.

Ακόμη και μια διαδικασία συνεχούς ανανέωσης δεν φθάνει σε περιόδους παρακμής ή μεγακρίσεων. Εκεί χρειάζεται αναγέννηση. Και ιδίως στις τερματικές φάσεις αποσύνθεσης, μπροστά και μέσα στον θάνατο, τίποτα λιγότερο δεν εξαρχεί από μια τελείως Νέα Αρχή, για να βάλουμε το ρολόι της ύπαρξής μας στη στιγμή 0 της αρχικής γέννας – έτσι ώστε ο χρόνος να κτυπάει υπέρ μας πάλι, αντί εναντίον μας.

Ο μηδενισμός του ρολογιού του χρόνου τη στιγμή του κοινωνικού θανάτου μας, γίνεται μόνο με μια θαρραλέα και ειλικρινή βαθιά αναζήτηση μέσα μας, ώστε να ξαναβρούμε τον αληθινό γυμνό εαυτό μας, κάτω από τις ξένες κρούστες που μας περιένδυσαν σαν το χιτώνα του Νέστου, ώστε να ξαναενεργοποιήσουμε τη δύναμη της ταυτότητάς μας, τις αρχές και τις αξίες της κοινωνίας μας. «Εδιζησάμην εμεωυτόν».

Μόνο αν βυθιστούμε στα έγκατα της ύπαρξης μπορούμε να βρούμε την ηφαιστειακή δύναμη για να ξαναζήσουμε τώρα που πεθαίνουμε.

Στην ιστορία κοινωνίες τα κατάφεραν να ορθοποδήσουν έχοντας πέσει από το χείλος του γκρεμού. Και συνήθως, σε αυτές τις περιπτώσεις ανάταξης του θνήσκοντος, ακολουθεί εκτίναξη και ραγδαία πρόοδος, ένα γενικό πέταγμα από την περίσσεια ενέργεια που απελευθερώνεται δια της επανασύνδεσης με τη συστατική αρχή της κοινωνίας.

Η Αθήνα γύρω στα 600 π.Χ. έπνεε τα λoίσθια.

Διάσπαση της κοινωνίας με τη συσσώρευση γεωκτημοσύνης, μείζονες κοινωνικές αναστατώσεις και συνεχή πολιτικά αδιέξοδα, απόπειρα τυραννίας για να κοπεί ο Γόρδιος δεσμός, επαναστατικές οικονομικές και πολιτιστικές εξελίξεις, στρατιωτική αδυναμία και πνιγμός από γειτονικές εξωτερικές δυνάμεις (Αίγινα, Μέγαρα). Ποια ήταν η απάντηση της κοινωνίας στον επερχόμενο θάνατο; Ορίζεται ένας σοφός, ο Σόλων, Διαλλακτής και Αισυμνήτης, για να αναδομήσει την πολιτεία. Βρίσκεται έτσι η δύναμη να γίνει νέα αρχή με νέα μορφή ορθολογικής οργάνωσης της κοινωνίας και αντίστοιχη στρατηγική σε όλους τους τομείς. Αρχές του νέου πνεύματος είναι η Ελευθερία και ο Λόγος. Και είχε η κοινωνία τη σύνεση και την έμμονη αποφασιστικότητα να αναβαπτισθεί πιο αποφασιστικά στις αρχές αυτές κατά το τέλος του αιώνα με τις βαθιές, δομικές Μεταρρυθμίσεις του Κλεισθένη και τη συνέχειά τους. Το Πνεύμα της Ατομικής Ελευθερίας και ένας υπερήφανος Γνωστικισμός συνέχει την πορεία της Αθήνας από τη Νέα Αρχή μέχρι το Θαύμα του 5ου Αιώνα. Το άτομο εισέρχεται πληρεξούσια στην ιστορία και μεγαλουργεί. Δημιουργείται το Κλασικό. Από την αδυναμία να εξασφαλίσει καν τη Σαλαμίνα, η Αθήνα, μέσα σε έναν αιώνα, νικάει, πρακτικά μόνη της, την οικουμενική Περσική αυτοκρατορία. Η Χρυσή Ηγεμονία και ο Χρυσός Αιώνας είναι δικά της.

Η Ρώμη το 390 π.Χ. έπνεε τα λοίσθια.

Συνεχείς και έντονες κοινωνικές και οικονομικές αντιθέσεις οδηγούσαν συχνά σε ακραίες καταστάσεις και συστηματικά πολιτικά αδιέξοδα. Για να μην υπάρχει το ανώτατο αξίωμα των Υπάτων, αντικαταστάθηκαν από τους Στρατιωτικούς Δημάρχους με Υπατική Εξουσία, στους οποίους εν συνεχεία μπορούσαν να εκλέγονται και πληβείοι. Η κανονική λειτουργία της πολιτείας κατήντησε σχεδόν η εξαίρεση. Όταν πιεστικά προβλήματα, και αδυναμία συντεταγμένης αντιμετώπισής τους, όξυναν υπέρμετρα την ένταση των αντιπαραθέσεων και αποσταθεροποιούσαν την κατάσταση της πολιτείας, ορίζονταν για σύντομα σχετικά διαστήματα Μεσοβασιλείς (Interreges), και επινοήθηκε ο Ρωμαϊκός θεσμός του Δικτάτορα (Dictator Rei Gerundae Causa, Δικτάτωρ για να γίνει η δουλειά της πολιτείας, εφ' όσον δεν μπορούσε να γίνει με τον κανονικό τρόπο – όπως φαίνεται και από τον εξειδικευμένο τίτλο που του δινόταν μερικές φορές, Dictator Seditionis Sedandae Causa, για να καταλαγιάσει η πολιτική και κοινωνική διάσταση). Η κατάσταση αποκορυφώθηκε όταν η Ρώμη κυριεύθηκε και καταστράφηκε το 390 π.Χ. από τους βάρβαρους Γαλάτες και η κοινωνία έδειξε σαν να εγκαταλείπει τον αγώνα της ύπαρξης. Από την τερματική κρίση συνετίστηκε η Σύγκλητος και ο Λαός, αποκαταστάθηκε εναρμόνιος ο δεσμός της κοινωνίας, συγκροτήθηκε μια αποτελεσματική εσωτερική και εξωτερική πολιτική εις όφελος της κοινωνίας όλης (Populus Romanus) και οικοδομήθηκε εκείνο το πολιτειακό σύστημα που κατά τον Πολύβιο αποτελεί ταυτόχρονα υπόδειγμα της άριστης Μεικτής Πολιτείας και θεμελιώδη αιτία της ανόδου της Ρώμης από ελάσσονα περιθωριακή δύναμη στην παγκόσμια ηγεμονία. Η δεύτερη καίρια αιτία είναι η παραγωγική σύζευξη Ρωμαϊκής ισχύος και Ελληνικού πνεύματος - η Ρώμη προσβλέπει στην Αθήνα ήδη από τον 5ο αιώνα.

Η Πρωσία το 1806 έπνεε τα λοίσθια.

Μια φεουδαρχική ηγεμονία μεγάλης γεωκτημοσύνης που υπό απολυταρχική πεφωτισμένη βασιλεία είχε επενδύσει στην στρατιωτική ισχύ με προοπτική να γίνει πόλος αναφοράς των Γερμανικών κρατιδίων πέρα από την απαρχαιωμένη Γερμανική Αυτοκρατορία και τον ουσιαστικά αποδυναμωμένο φορέα της, την Αυστρία, συνετρίβη κατά την στρατηγικά άφρονα αντιπαράθεσή της με τον Μ. Ναπολέοντα, και μόλις διεσώθη από πλήρη διάλυση με παρέμβαση της Ρωσίας κατά τη Συνθήκη του Tilsit. Η κοινωνία αντέδρασε. Συντελέστηκε μια πραγματική «Επανάσταση εκ των Ανω». Μια συνολική ριζοσπαστική στρατηγική έβαλε τη χώρα σε νέα αρχή και πορεία. Ο συγκεντρωτισμός της εξουσίας χρησιμοποιήθηκε για να διαλυθεί το φεουδαρχικό κράτος και να οικοδομηθεί ένας αποτελεσματικός ιεραρχημένος διοικητικός μηχανισμός, τέτοιος που να ταιριάζει με τον γερμανικό μεθοδικό χαρακτήρα. Τα όρια των τάξεων καταργήθηκαν, όπως και οι συντεχνίες, και τα τοπικά εκλεγμένα αστικά συμβούλια απέκτησαν αυτοδιοικητικές αρμοδιότητες. Η διάρθρωση της κοινωνίας κατά τα πάτρια άλλαξε άρδην, όπως με τον Κλεισθένη στην Αθήνα. Έγιναν ριζικές μεταρρυθμίσεις στη συγκρότηση του στρατού και εδραιώθηκε η παραγωγή σκέψης στη στρατηγική θεωρία. Το θεμέλιο όλων των μεταρρυθμίσεων ήταν ιδεολογικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό (Wilhelm von Humboldt). Σωστή εξουσία και σωστός πολίτης προϋπέθετε σωστή μόρφωση, και τέτοια ήταν η βασισμένη στον κλασικό πολιτισμό. Έτσι εδραιώθηκε ο Γερμανικός ΝεοΑνθρωπισμός και ΝεοΚλασικισμός. Τελειότητα σώματος και πνεύματος αναγορεύτηκαν υπέρτατες αξίες, γυμναστική και κλασικές σπουδές τοποθετήθηκαν στον πυρήνα της εκπαίδευσης. Ιδρύθηκε το Πανεπιστήμιο του Βερολίνου ως ένας θεσμός «ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ενότητας έρευνας, διδασκαλίας και μάθησης σε όλο το πεδίο του επιστητού». Τα πρώτα ονόματα της Γερμανικής διάνοησης προσκλήθηκαν πανταχόθεν εκεί.

Καθιερώθηκε νέος τύπος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το Γυμνάσιο των ανθρωπιστικών τεχνών και επιστημών με έμφαση στα αρχαία Ελληνικά και Λατινικά και τις κλασικές αξίες. Στη στοιχειώδη εκπαίδευση υιοθετήθηκε το προωθημένο σύστημα του Pestalozzi για την ανάπτυξη των φυσικών χαρισμάτων των παιδιών (η καλλιέργεια της ορίζουσας των δυνατοτήτων κάθε ατόμου). Συντελέστηκε μια κοσμογονία. Μια αληθινή επανάσταση. Μια νέα αρχή. Το Νέο Πρωσικό Κράτος έγινε η ελπίδα της Γερμανίας. Και σε μερικές δεκαετίες η Γερμανία (ενοποιημένη από την Νέα Πρωσία και όχι από τη γηραλέα Αυστριακή Αυτοκρατορία ή από τη ανίσχυρη Δίαιτα των Γερμανικών Κρατών) εκτοξεύτηκε στην κορυφή του κόσμου.

Να τι γίνεται για να σωθεί μια κοινωνία όταν βουλιάζει. ΕΜΠΡΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ. Αρχή χρονολογική γέννησης. Και αρχή ουσιαστική υπόστασης. Με μια συνολική, ριζοσπαστική, ειδωλοκλαστική, ελευθεροκεντρική στρατηγική.

Το ΝεοΕλληνικό Κράτος υπήρξε ένα έκτρωμα. Το νόημα της Επανάστασης του 1821 παρερμηνεύθηκε μετά το 1832 με την οικοδόμηση ενός τύπου ασύμβατου προς την ουσία μας. Η αρχή του ΝεοΕλληνικού παραμορφώματος ήταν στρεβλή. Επομένως, η Αρχή στην οποία χρειάζεται να επανέλθουμε για να αναβαπτισθούμε τις ώρες αυτές της Μεγάλης Ανάγκης και της Μεγάλης Απόφασης πρέπει να είναι πολύ πιο πίσω και βαθιά από το 1821. Τίποτε άλλο δεν εξαρκεί εκτός από την πρωταρχική συστατική εμπειρία του Ελληνισμού. Απαιτείται η πλήρης Αναγέννηση, του αυθεντικού κλασικού πνεύματος. Οι Ηρωες της Επανάστασης, κλέφτες και αρματωλοί, το διαισθάνοντο αυτό. Οι ξιπασμένοι ημιμαθείς ένθεν κακείθεν, της σχολαστικής λογιότητας και του εξευρωπαϊστικού προοδευτισμού ούτε καν ποτέ το μυρίστηκαν. Κι αυτοί φτιάξαν το ΝεοΕλληνικό Σύστημα κατά τα μέτρα της μικρότητας τους, μαζί με τους υπηρέτες της Βαυαροκρατίας και τους εγχώριους ουτιδανούς αρχοντίσκους. Τόσο ξένο από τον Ελληνισμό ήταν και είναι το Καθεστώς Leviathan.

Αναβαπτιζόμενοι στο κλασικό πνεύμα της ελευθερίας, της αριστείας και του αγωνιστικού ιδεώδους της ζωής κερδίζουμε κέρδη διπλά μέγιστα. Συνάπτουμε το τέλος μας προς την αρχή, μετρέποντας τα μειονεκτήματα της φύσης μας στα σύστοιχα πλεονεκτήματα της. Και ταυτόχρονα ξεπεταγόμαστε στην αιχμή των σύγχρονων εξελίξεων συναπεργαζόμενοι το μέλλον κατά το Ανυσμα της Ιστορίας με το Πνεύμα της Αμερικανικής Επανάστασης.

Το πώς εξειδικεύεται η δική μας επιτακτική Επανάσταση το αναλύω πολλές φορές. Χωρίς αυτήν τα πάντα είναι μάταια, και πάνω από όλα η υποτελής μπακαλική της Ηγετικής Αναξιοκρατίας. Και οι Εκλογές. Τα παιδιά παίζει...με γραφική σοβαροφάνεια.

Το Σύστημα πάει Εκλογές, ανίκανο και αμετανόητο, αισχρόν ιδέσθαι.
Οι δημιουργοί - αυτήν την Κυριακή - πάμε εκδρομή.

[Δημοσιεύθηκε στην "ΕΞΠΡΕΣ"]

